Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—I have given notice of a call-attention motion; I do not know what happened to it.

Mr. SPEAKER.—Is this the place, is this the way and is this the time to ascertain what has happened with regard to various communications addressed to the Secretary or to the Speaker? Members address them very irregularly. Interpellations are sent to the Speaker. Once I replied back to say, 'Refer to the Rules' and I informed them that it should not come to the Speaker but should go to the Secretary. I have said it more than once and if the time of the House is to be expended for purposes like this, what am I to do? The Secretary has given to all members, individually, all the necessary information and has asked for their co-operation.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—I do not know if the Chair is referring to me. If the remarks are addressed to me, I humbly submit that I have not transgressed any rule. If I have done it, it is for the Speaker to pull me up or tell me that I am wrong and I will accept it. Till today except one question I have not given notice of any other question for the last three or four years. Therefore, I do not think I am the person referred to by the Speaker.

MR. SPEAKER.—I understood the Hon'ble Member to say that he has given notice of a call-attention motion and that he wanted to know what has happened to that—whether it is included or is going to be included? I will have to look into it.

MYSORE PREVENTION OF FRAGMENTATION AND CONSOLIDATION OF HOLDINGS BILL, 1964, AS REPORTED BY THE JOINT SELECT COMMITTEE.

Motion to consider.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved.

"That the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964, as reported by the Joint Select Committee be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಇದು ಭೂಮಿಗೆ, ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕ

ವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದವರು ಇದ್ದರು. ಈ ಕಾನೂನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಕಾನೂನು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅನುಭವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅವರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು—ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ರೈತರೂ ಹೌದು, ವಕೀಲರೂ ಹೌದು. ಅವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಇದ್ದ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಅರಿತವರಾದ್ದರಿಂದ, ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಅದೇರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿಯವರು, ಆರ್.ಎಂ. ದೇಸಾಯಿ ಅವರು, ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು, ಆರ್. ಬಿ. ನಾಯಕ್ ಅವರು ಇದ್ದರು. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯದಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನೇಕ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಮೆಂಬರು, ಅದೇರೀತಿ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರೂ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಮೆಂಬರು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕ ಮೆಂಬರುಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಈಗಾಗಲೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಕಿರುಕುಳವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಅದು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಎನ್ ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಚಿಕ್ಕವು, ದೊಡ್ಡವು 26 ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಓದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನೇ ಉತ್ತರ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾದೀತು ಎಂದು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡುವಾಗ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಪರಭಾರೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಕರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಕರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಮಾರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಒಮ್ಮತದ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ತಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇದು ಅಫೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಹೋಲಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅಫೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಪೆಂಡಬಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್‌ಟಿಕ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರ ವಾಗಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹಿಡುವಳಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದಿನ 10—15 ವರ್ಷದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ; ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿವೆನ್‌ಷನ್ ಆಫ್ ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟೇಷನ್ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ಒಪ್ಪಿವೆ, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ತರಲಿರುವ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಕಾನೂನಿಗೂ ಏನು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ.

2-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಭಜನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳ ಅಂದರೆ, ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೊ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ, ಆದರೆ ಅವರು ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೇನೋ ಈ ಶಾಸನ ಪಂಜಾಬು, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ, ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು, ಅಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಒಂದೊಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಮೂರು ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿ, ಜಮೀನು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಒಂದು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಒಂದು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನಾದರೂ ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಸಹಾ ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದೊಡ್ಡದು. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಶೇಕಡ 75ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂವಿಭಜನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ನಂಬಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಅವರ ಜೀವನದ ಪಾಡೇನಾಗಬೇಕು? ಜಮೀನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸ ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೇನು ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದ ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 1947 ರಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾ ಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ಬೇರೆ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಲು ಜಮೀನು ಸರಾಸರಿ 5 ಎಕರೆಗೆ ಕಡಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ದ್ರೋಹಕರ.

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ (3) ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ—ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ—ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಒಂದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು

ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯ, ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ 5, 6 ಮತ್ತು 7 ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ 2, 3, 4 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಅಥವಾ ಬಾಗಾಯ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4—5 ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಶಾಸನದ ಅನ್ವಯ 5—6ನೇ ಐಟಂಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. 4 ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ 160 ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ತೋಟವನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ—ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಒತ್ತಡವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಬೆಲೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಈ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ 10, 15 ಮತ್ತು 20 ಎಕರೆಗಳಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿತೋಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಡವರನ್ನು ಮುಕ್ಕುವ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ (5) ರಲ್ಲಿ—ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಡೆಫೆನಿಷನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುಟ 42 ರಲ್ಲಿ 4 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ತೋಟದ ಜಮೀನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 35 ಅಂಗುಲ ಮಳೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಡಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದ. ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಲಿಮಿಟ್‌ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಇರತಕ್ಕವನ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಸಹಾ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Section 5 (1) of the Bombay Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, 1947, reads as follows :

> " The State Government shall, after considering the objections, if any, received within there months of the date of publication of the notification under sub-section (2) of Section 4 in the Village concerned and making such further inquiry as it may deem fit, determine the standard area for each class of land in such local area ".

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ 3-4 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು -ಮಂಡ್ಯ ಕೋಲಾರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೆ ಏನೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಡವನ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

In the present Bill, as reported by the Joint Select Committee, Section 5 states :

" 5. *Sale, lease, etc.*—(1) No person shall sell any fragment...... except in accordance with the provision clause of (*b*) that is, the owner of a contiguous survey number or recognised sub-division of a survey number..................."

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಇವತ್ತು ನೀವು ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮಾಡಿಸಲು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ಸ್ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ನಂಬರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ನಂಬರ್‌ಇದ್ದರೆ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಎಂದು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೇರೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಸಬೇಕು.

There is no such provision in the Bombay Act. Section 6(1) of the Bombay Act is as follows :

"On notification of a standard area under sub-section (3) of Section 5 for a local area, all fragments in the local area shall be entered as such in the Record of Rights or where there is no Record of Rights in such village record as the (State) Government may prescribe."

Again with regard to settlement of standard areas, Section 4 (2) of the Bombay Act says :

> "The (State) Government shall by notification in the official Gazette and in such other manner as may be prescribed publish the minimum areas provisionally settled by it under sub-section (1) and invite objections thereto."

So, there is provision to invite objections to the minimum area of the fragment. But, there is no such provisions here in this Bill. My point of contention is this : In districts like Chitradurga, Tumkur, Kolar, Bangalore and Mandya, the extent you have allowed in the Schedule is too big for the garden lands. The limits of fragmentation should on no event, exceed one acre.

ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಜೊತೆಗೆ recognished sub-division of Survey-number ಎಂದು ಸೇರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಕ್ಲಾಸ್ 5 (1) (b) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್, ಹೇಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾರುವನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಜಮೀನು ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆಯವರೆಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲ, ಪಕ್ಕದವನಿಗೇ ಮಾರಬೇಕು. ಅದೇ ಪಕ್ಕದವನು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಪಾಳು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾರುವುದು ಮಾರುವವನ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಮಾರುವನು ಪಕ್ಕದವನಿಗೇ ಮಾರಬೇಕೆಂದರೆ ಪಕ್ಕದವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾರುವವನ ಗತಿಯೇನು ? ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಂದೂ ಕಾಲು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಡೆಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಬರಲೇಬೇಕು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಜಮೀನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಡರುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವಲ್ದಾರರು, ತಹಸಿಲ್‌ದಾರರು ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾರುವವನ ಪಾಡೇನು ? ಒಂದು ಹತ್ತು ಕಾಸು ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಮಾರುವವನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮಾರಲು ಅನುಕೂಲವಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಉಳಿಯುಲಿಲ್ಲ, ದುಡ್ಡು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಲಿಟಿಗೆಂಟ್ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದೇ ಕಸಬಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಡವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಡರುತೊಡರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟೇ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದೂ ಸಹ ಬಹಳ ತೊಡಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾರುವವನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೋತಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಂಚಲು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ

ಇನ್ನು 5ನೇ ಕ್ಲಾಜು (2) ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

> "Notwithstanding anything contained in any law for the time being in force or in any instrument or agreement, no such fragment shall be leased to any person other than a person cultivating any land, which is contiguous to the fragment."

ಅವರು ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸೌಹಾರ್ದವಾಗಿರುವುದು ಅಪರೂಪ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ದ್ವೇಷವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಇವನನ್ನು ನುಂಗಬೇಕು, ಇವನು ಅವನನ್ನು ನುಂಗಬೇಕು ಎಂದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಾತ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅವನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿರಲಿ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ತರಹ ಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಮತ್ತು ಇವನಿಗೆ ವಿರಸ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅವನಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆಯೆ ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಭವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಬ್‌ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಅವರ ಪಾಡೇನು ? ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನ್ದಾರನೇನಾದರೂ ಅನುಕೂಲಸ್ಥನಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ ಆ ಜಮೀನನ್ನೇ ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು 6ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

> "No land in any area shall be transferred or partitioned or sub-divided so as to create a fragment."

ಇದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಕ್ಲಾಜು. 4 ಎಕರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಿನಿಮಂ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಆತನು ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಡ ಸಂಸಾರದವನ ಗತಿಯೇನು ? ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿಯೋ ಎಲ್ಲಾದರೂ 4 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆನ್ನೋಣ. ಆ ರೈತನಿಗೆ 4 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಒಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆತನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಎರಡೆರೆಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಬರುವಂತೆ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಯಾವಧರ್ಮ ? ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಅಥವಾ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಿನಿಮಂ ಆದರೂ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಾಹಾರ್ದವಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದ್ದಿರೆ ಲಾಟರಿ ಮಾಡಿ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನ ಹಂಚಬೇಕು. ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಾದರೂ ಕಂಪನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಲಾಟರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೋ, ಕೊನೆಗೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಲಾಟರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಲಾಟರಿ ಬಿಜಿನೆಸ್ ಬಿಡಿ. ಹಿರಿಯವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಾ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಮಗನಿಗೋ ಅಥವಾ ಮಗಳಿಗೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು 9ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ (2) ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

> "Notwithstanding anything contained in Sections 5 and 6 but subject to such conditions as may be prescribed, the Deputy Commissioner may permit the transfer of any land for a *bona fide* non-agricultural purpose."

ಇದರಿಂದೇನೂ ಯಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. The meaning is too vague. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಣಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ' ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಫಾರ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾಣುತ್ತದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಪವರ್ಸನ್ನು ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಡವೇ ? ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಲೋಚನಾ ಮಟ್ಟ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಪೀಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೇದವಾಕ್ಯವೆಂದು ಆಗಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಪೀಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ತನ್ನ ಪವರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಪವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪವರನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈರೀತಿ ಇಂತಹ ಆಫೀಸರ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪವರನ್ನು ಡೆಲಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವಾಗ ರೈತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ರೈತ ಕೈಗೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಜಮೀನನ್ನು ರೈತ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಲಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರನೇ ಇರುತಾನೆನ್ನೋಣ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಯಾರು ರೈತನ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಾಲುಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವವನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತನಾದನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಿದಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವಂತೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for lunch to meet again after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair].

Mr. SPEAKER.—I have heard the member talking. He was talking very well. When the Hon'ble Deputy Speaker was pleased to ask him whether he can go beyond the report, his observation was very important and interesting that he can persuade the Hon'ble Ministei to bring the amendment. He means such things to happen.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—Clause 30 reads like this :

" Power to vary or revoke scheme at any time :—

A Scheme for the consolidation of holdings confirmed under this Act may, at any time, be varied or revoked by a subsequent scheme prepared, published and confirmed in accordance with this Act

ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಕ್ಲಾಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಟ್ರಯಲ್ ಅಂಡ್ ಎರರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Joint Select Committee has dealt with the subject. Even if he moves that amendment the chair cannot admit it.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—That rule has not been changed by the Committee and it stands as it was. I want to enlighten the House regarding this clause.

Mr. SPEAKER.—That enlightenment will be done otheiwise, if he gives it I will circulate.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—What is the use ?

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—Why not the entire Bill be thrown out for reconsideration by vote.

Mr. SPEAKER.—If it is applied to voting and if all the members of the House come to a conclusion that it can be thrown out, they can do it.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—Clause 31 says like this :

"Subject to the provisions of Section 11, the Consolidation Officer or the Assistant Consolidation Officer and any person acting

(SRI H. R. KESHAVA MURTHY)

under his orders, may in the discharge of any duty under this Act, enter upon and survey land and erect survey marks thereon and demarcate the boundaries thereof and do all other acts necessary for the proper performance of that duty."

Let the Acts and rules be clear. They will suppress the people. They can enter upon the land between the sun rise and sun set. This operation can take place between this period. It might not have been brought to the notice of the Government. There are some practical instances. During other times they may enter upon the land and do whatever they like.

Mr. SPEAKER.—I have got a book and I will pass it on to the member and he can go through it. The scope of discussion and when the motion or amendments are to be moved, how a Bill can be referred to a Committe and how it can be considered here later, are all there.

This Bill was discussed before it was referred to the Joint Select Committee for consideration. The consideration must be confined only to explain and to justify the recommendation or criticizing and opposing that.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, we have got every right to go into the observations made by the Committee.

Mr. SPEAKER.—But he said, everything can be thrown out.

Sri K. LAKKAPPA.—According to the conveniences of the Ruling Party, this Bill is introduced and is to be passed.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—39 (2)ರಲ್ಲಿ "The owner of any land so transferred or partitioned shall be liable to pay such fine not exceeding two hundred and fifty rupees as the Deputy Commissioner may, subject to the general orders of the State Government, direct. Such fine shall be recoverable as arrears of land revenue" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಓನರ್ ಎಂದರೆ ಯಾರು ? ಜಮೀನಿನ ಖಾತೆದಾರನೋ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜಿಯೋ ಅಥವಾ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವವನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿನ ಓನರ್ ಯಾರು ಎಂದು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ "Owner means, in the case of alienated land, occupant, when such land has been mortgaged, owner means mortagager, and in the case of unalienated land, the owner means superior holder" ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನೊಳಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕ್ಲಾಸ್ 48ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

"In sub-section (A) of section 2 of the Mysore Land Reforms Act, 1961, for clause (14), the following clause shall be substituted, namely :—

"(14) 'fragment' means a fragment as defined in the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, 1966;"

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನೊಳಗೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇನ್ನು ಆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 4ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. "Land irrigated by other sources of water" ಎನ್ನುವುವಕ್ಕೆ ಏತ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ತೋಟ ಬೆಳೆದರೆ ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಪ್ಲೈ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತೋಟಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ 2 ಎಕರೆ, 3 ಎಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಿಪಟೂರು, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಕೆರೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ತೋಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆರೆ ಮುಂದುಗಡೆ ತೋಟ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ತೋಟ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 5ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ 35 ಅಂಗುಲ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಕಡೆ 2 ಎಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, 35ರಿಂದ 25 ಅಂಗುಲದವರೆಗೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಕಡೆ 3 ಎಕರೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತೆಂಗಿನ ತೋಟ 25ರಿಂದ 35 ಅಂಗುಲದ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. 25 ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ ರೇನ್‌ಫಾಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತೆಂಗಿನತೋಟ ಅಷ್ಟು ರೈನ್‌ಫಾಲ್ ಒಳಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 4 ಎಕರೆ, 3 ಎಕರೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳ ಗತಿ ಏನು? 2 ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೇ ಒಂದು ಸಂಸಾರ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಕಡೆ 2 ಎಕರೆ ತೋಟವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಅವರು ಅವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ? ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದರಲ್ಲೂ ಗಾರ್ಡನ್ ಸೇರಿಸಬೇಡಿ. ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧು ವಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾ, ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 4 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಏರಿಯಾ ಎಂದರೆ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಮಿತಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಮೇಲೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI K. LAKKAPPA (Hebbur).—Mr. Speaker, Sir, the report of the Joint Select Committee on the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964 which was brought before this House is reactionary in nature.

MR. SPEAKER.—Unless the Hon'ble Member satisfies me, I cannot allow a general debate. I am prepared to ask him to wait. If he says that he is opposing the principles of the Bill, all the time spent in discussing the Bill during the previous reading of it, is a waste.

SRI K. LAKKAPPA.—I agree. But I had no occasion to participate in the discussion when the Bill was introduced. Anyhow, I want to record my views on the Bill on the floor of this House.

MR. SPEAKER.—Let the member not to tell me all that. He may try to bring it as tactfully as he can, within the rules.

SRI K. LAKKAPPA—I have already stated that this Bill is reactionary in nature and it is not a practical piece of legislation.

MR. SPEAKER.—Whoever asked the Member not to participate in the debate? All these things should not be allowed to be probed into too much?

SRI M. V. KRISHNAPPA.—What are the points of reaction?

SRI K. LAKKAPPA.—It cannot be implemented on the ground that the Bill is not going to serve the purpose for which consolidation and prevention of fragmentation is intended. It is opposed to the progress of the raiyats who in Mysore mainly depend on agriculture. Mr. Speaker, Sir, this piece of legislation is proposed to be brought by the Hon'ble Minister on the basis of consolidation and Prevention of Fragmentation Act of Bombay. The effect of this piece of legislation would be revolutionary in nature because the Act takes away the avocation and profession of raiyats who are living on a piece of land since they have defined a fragment in old Mysore area as four acres.

SRI M. V. KRISHNAPPA.—Half of standard acre.

SRI K. LAKKAPPA.—If this piece of legislation is introduced in this State, it will take away the right of living of the agricultural profession. In Mysore area, most of the people are having less than four acres of land. They are the backbone of the country. After 18 long years of rule, this Government has tried to consolidate and protect the rights and the profession of the agricultural Community by way of introducing this piece of legislation to uplift the conditions of the ryots, *i.e.* by depriving them of their profession. In the absence of introduction of other legislations, such as industrial or agro-industrial legislation, this piece of legislation will have an adverse effect on the minds of the ryots. Therefore, I oppose this Bill.

As soon as this becomes an Act, it will take away the right of the ryot who will be holding less than four acres of land, and such ryots are many in number in the old Mysore area. Of course, the Hon'ble Minister belongs to old Mysore area and he knows better than any of us the conditions of the ryots. What is the alternative remedy for those who lose by virtue of having a piece of land, less than four acres, as this legislation drives away such agricultural class people? The Hon'ble Minister has not made any alternative arrangement, or this Government has not made any alternative arrangement to provide protection from being driven out of their profession of agriculture by virtue of this legislation. Therefore, this piece of legislation cannot be introduced. Many legislations which have been brought by this Government have been shelved. I hope and trust that this legislation also will be shelved without bringing it into force.

Clause 6 is "Fragmentation prohibited: No land in any area shall be transferred or partitioned or sub-divided so as to create a fragment." How far this clause will be followed and can be introduced in the presence of the Hindu law, which is a Central Act, which has given enormous rights, has to be seen. Under the Hindu Law, by virtue of his birth. he will get the right. Suppose A has only one son, and he has less than four acres of land which comes to him. Under this provision, he will be denied his rights of his profession, *i.e.*, agriculture. Therefore, this clause is also opposed to the Constitution. Such a piece of legislation which is

repugnant to the Constitution cannot be introduced by any Government. Of course, the Congress Government is frequently introducing such a piece of legislation, which is bringing untold miseries, and also it will have an adverse effect on the agricultural class. To quote, even the Land Reforms Act...

MR. SPEAKER.—Again the member is diverting. Under rules 77 of the *Rules of Procedure*, "the debate on a motion that the Bill as reported by the Select or Joint Select Committee be taken into consideration, shall be confined to consideration of the report of the Select or Joint Select Committee and the matters referred to in that report or any alternative suggestions consistent with the principle of the Bill."

SRI K. LAKKAPPA.—Does it take away the right to oppose ?

MR. SPEAKER.—All on the supposition that he was absent on that day and that he did not get the chance. I have given the member only five minutes. I will give him two or three minutes extra. Let him finish within that time.

SRI K. LAKKAPPA.—Further this Government has not made any attempt to collect statistics both in the integrated areas and old Mysore areas of persons who are holding less than four acres of land. Therefore, in the absence of any relevant statistics with respect to this, it will have a practical difficulty to implement this piece of legislation. Further, this practical diffculty leads to unavoidable litigation by virtue of this piece of legislation. Because specially in old Mysore area, which is subject to litigation, people have been subject to harassment by the introduction of the Tenancy Act, Land Reforms Act and ever so many other Acts. This will further lead to the multiplicity of proceedings in courts and will reduce the people to beggary. Therefore, if any legislation is to be introduced, it must be in consonance with the other developments, such as industry and other avocations in life and security and protection should be given to the agricultural class. Before bringing in such facilities, this legislation cannot be introduced. Therefore, my submission is I hope and trust that the Hon'ble Minister for Revenue will shelve this legislation. It should not be introduced as this will make the agricultural class poorer. Therefore, even on principle, the Hon'ble Minister will kindly withdraw the entire Bill in the larger interests of the State.

4-00 P. M.

SRI G. V. GOWDA (Palya).—Mr. Speaker, Sir, it is a good thing for Government to consider and take steps for consolidating agricultural holdings, so that they can become economic units, and also thereby facilities could be provided to draw some of the agriculturists away from the uneconomic holdings into other avocations. Sir, it is perfect in one way. But how it works we have to see practically. Now, as we are all aware, many of our peasants are owning an extent of land which

(SRI G. V. GOWDA)

is less than an economic unit, and by getting rid of these holdings from them whether will be helping and whether Government will be in a position to create faciliities whereby they could be drawn to other avocations and make their economic life sound has to be considered. Unless such circusmtances exist and such facilities can be made available, I am afraid it may lead to some more complications, and the illiterate ryots are likely be adversely affected. I am not against the proposal to have an economic holding so as to facilitate more production and other kinds of interest on the particular holding. But when we see the extent of holdings in the State of Mysore—as we are aware 80 per cent of the people depend on agricultural holdings and still they are going to have pieces of land after partition, division, etc. Such being the case, unless the Government in a position to effectively implement the provisions of the Land Reforms Act, and thereby determine the rights of the tenants to become full owners, these economic units cannot be secured. That is my opinion. It is desirable that no holding should be allowed to become a fragment. To secure that so many procedures have got to be gone through. As I could peruse the various provisions in the Bill and also as recommended by the Joint Select Committee, it may not be possible for the Govenment to implement these provisions, especially the implementation of the scheme governing the preparation of procedures to be evolved in such preparations. It is not so. Nor could it be done in the entire State on a particular occasion. Thereby the Government may take decisions to have this scheme implemented in certain areas of the State and certain other areas are likely to be omitted, and thereby also you will be giving room to the people to suspect that discrimination is done against one area from the other. We have got to see whether such a thing is possible for the Government to effectively implement after this legislation is adopted. Appointment of the Assistant Consolidation Officer and the Consolidation Officer is envisaged and I would like to know whether they would be permanent employees of the Govenment or whether they would be any officer now working in various other departments. What is the financial implication by implementing this legislation is also not known. So far as entry to be made in the Record of Rights is concerned, I am sorry to state that we have neither adopted the Record of Rights—I do not know the principle. In certain parts of the State it is not implemented thought this has been passed as long back as 1964. Steps ought to have been taken to implement the provisions of that particular legislation, which has not been done. Unless that is done, it may not facilitate enforcement of these provosions very easily. We have been seeing that a certain land exists—10 acres—in the name of one grandfather, and continues to exist in spite of partitions between sons, nephews, nieces, so on and so forth. That is creating a lot of difficulty. Therefore, I take this opportunity to request the Minister to see that the entries are made in the Record of Rights as per the provisions of the particular Act and see that the land comes into the register to facilitate the enforcement of the provisions of this piece of legislation.

It is argued that the extent mentioned in the Schedule is too high an area and that if it is adopted, it is likely to cause several difficulties and also throw away a large number of agriculturists who are having those holdings in their position out of the profession. This is just fifty per cent of what is enumerated in the Land Reforms Act as a standard acre. We know that in the Land Reforms Act, a tenant must be left with the basic minimum, even if the land is sought to be resumed by the land hlolder. It works out to two standard acres, that is , the maximum area under the Schedule is, one-fourth of that basic holding must be the minimum area one is expected to have. Otherwise, it will be treated as a fragment area. I am afraid it may be true so far as one two or three are concerned. From the fourth class onwards, *i.e.*, wet land or garden land, etc., irrigated by rain water, they have said one acre. Fifth class says 2 acres. In my opinion it can be reduced to 1½ acres. Considering the unmber of holdings and the number of agriculturists being entitled to small holdings, it is a tradition that is valid from several decades. As Mr. Lakkappa pointed out, one has to chose his own rights. As soon as a birth takes place in a Hindu family, it gets a right. I therefore cannot see after this comes into force, whether this can take away that right. What is prohibited is that it will not be allowed to have a share which is lesser area or area stipulated in schedule three. The course of action is suggested and in such cases, it can be consoliated by giving it away to the adjacent owner and compensation is to be paid to the owner. But this may lead to all sorts of cumbersome procedure. In the event of our ryots being illiterate, their illiteracy is likely to be taken advantage of by vested interests. It is also suggested that when a ryot wishes to sell his land to the adjacent owner, the technical word is contiguous owner, the tehsildar has to take one-fourth of the money in advance, and then within six months, the seller is required to execute the documents and the purchaser should make payment to the ryot. In case the purchaser fails to pay the advance money or to pay the entire money within six months, that amount deposited by him shall stand forfeited and that goes to the Government. I am still unable to understand the justification in the Government taking this money. Because the Government may not be legally entitled to take the money, because, it does nothing.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Then who has to take it ?

Sri G. V. GOWDA.—You give it to the man who is entitled, the man who sells the land. Through Government the transaction takes place. The Tehsildar is the person who negotiates. Here are the purchaser and the seller. Whoever commits the breach, the other should take advantage of. If the purchaser committs the breach in the contract, naturally the man who deposited forfeits and it must be given to the man who had offered this particular plot of land for sale.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—But by this procedure, the transaction can be postponed for any length of time. I will agree to purchase your

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

land and deposit one-fourth. There may be understanding between the parties, *i.e.*, the seller not wanting to sell the land, and in that event they may postpone it to another six months, and they may deliberately go on postponing, as the party who is forfeiting the amount will get it back from the seller. By such methods, they may try to defeat the very purpose of the legislation.

SRI G. V. GOWDA.—We cannot doubt the genuiness of all cases. Of course, there may be some. But the real loser must take the benefit. I will put it the other way. Suppose, a raiyat intends to sell his land and the one fourth amount is deposited with the Tahsildar. Then, that raiyat will lose interest in his land and he will not take interest in cultivating that land, because the land will have to be sold. Therefore, for six months, or one year he will not derive anything from that land. He is a loser to that extent. So, in my opinion, he is entitled to get that deposit if the buyer fails to fulfil the contract.

Then, about the point mentioned by Sri Lakkappa about determing a thing by lot. Is it fair to deal with things by drawing lots for the members of the family ? The competent authority must find out as to who the actual cultivator is and who takes interest in production ; some such criteria must be there and not deciding by lots. If by chance the land goes to a person who is not interested in the land through this lot method, what is the purpose served ?

I once again say that the extent of land mentioned in Schedule 20 is not proper and many raiyats will be liable to be affected. Government must minimise the adverse effect to the small agriculturists.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—Mr. Speaker, Sir, I have very little to add to what my friend has already said except to draw your attention to certain hard facts which need to be clarified. I believe, the amend ment of Sri Keshava Murthy needs to be looked into by the Hon'blt Minister. The number of acres is fixed depending on the average rainfall census ; that is one of the criteria given here. If we take this as a criteria, in districts like Mysore, Mandya or even portions of Hassan where the rainfall is less than 25 inches, then the minimum fragment would be 3 or 4 acres. It would be all right if it is a case of Bijapur District as contemplated in the Select Committee stage. Take for example Kolar District of which the Minister himself knows that the rain-fall is very much less. If three acres should be a fragment, I know what would be the hardship caused to the ryots there.

SRI M. V. KRISHNAPPA.—Half a standard acre we have said. We have first-class land also. How does the member say that Kolar had only 7th class land ?

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, when I enquired with the Agricultural Minister, he said that it is only in the town of Kolar and the

taluk of Kolar there is this rain-fall and the entire district has much less than what is given in the statistics. In Mysore, Hassan and Mandya and other districts the rain fall is much less than 25 inches. If four acres should be the fragment, then no agriculture family can live on agriculture. No transaction can take place and no partition can be effected. In our parts people even with two acres of dry land make their living partly by cultivation and partly by labour during other season. If you take the Land Reforms Act and the statistics given there, you will find that 50 per cent of the people come under less than 5 acres of land. Then, in that case, we will be nowhere. Therefore, the amendment of Sri Keshava Murthy to the effect that in no case the fragment should be in excess of one acre, whether it is dry or wet land must be accepted. The argument is strengthened by the fact that so far as North Kanara and South Kanata are concerned, we have shown special consideration. What applies to North Kanara applies to our dry districts also. Sir, I agree with the principles of this consolidation and prevention of fragment. But the transfer should be smooth and should not cause hardship to the agricultural class or the persons affected by it. Therefore it is necessary that we must reduce this standard, for which an amendment is given. I wish the importance of it is examined by the Minister and taken note of.

The other point is about compensation. The sale deposit should in the normal course go to the seller, because the purchaser does not purchase or he does not complete the transaction. Therefore, the Government in addition to depriving the purchaser of his deposit wants to deprive the seller also. The seller will not have to drawn as much returns from the lands as he could have because he knows that he would be parting with the land thus he is put to loss. Therefore, if the seller for any reason should default, then it is all right. Otherwise in fairness the deposit should go to the seller of the land because he is the owner. If you do not give him it will amount to another hardship. Suppossing, the market value of the land on the date of agreement is something and by the time it is actually purchased, the value comes down or there is change in the holding or in the soil condition, the purchaser may say that he is not interested. Then, who is the looser ? The seller having all these years suffered and not getting enough for the land, because the purchaser backs out, the seller is put to difficulty. Therefore, 25 per cent forfeiture should go to the seller of the land and not to the Government. The Government is only an intermediary for which they do not need such heavy commission.

Therefore, whatever facilities are there in clause 3 so far as South Canara and North Canara is concerned, it is quite reasonable to extended to ex-Mysore and if for any reason there should be any change, it can only to the extent as enumerated by Sri H. R. Keshavamurthy and it is a very good thing as it goes to the root of the actual social life of the agricultural class. I wish the Ministers takes these things into consideration.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon other members to speak, I have to state that according to the provisional programme of business, issued on 4th July 1966, the sittings have to come to a close tomorrow. There are a number of Bills to be passed and other business also to be transacted. The House will accordingly have to revise the programme. On the first of August we will have voting of demands for additional and supplementary grants, consideration of Public Service Commission Report and three Bills. On 2nd, 3rd and 4th the rest of the work to the extent possible we will have to finish . The details of the work to be transacted have been circulated to the members separetely.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, while considering this Bill by the Joint Select Committee it appears that they have not given due and full consideration to the primary aims and objectives of the present measure. This Bill is part and parcel of the definite policy of our Government to increase the production in agriculture, to see that the agriculture families are made to survive and get full employment throughout the year. At present due to fragments in agricultural land, the agriculturists in the rural areas do not get sufficient empolyment and naturally the man power is wasted in this country for a long period of a year. Then these people ought to have been given jobs or the Government ought to have started some factories or other works where the surplus population in the rural area can be employed and tremendous pressure that is there on the agricultural land is reduced. That is one of the objectives. Another object was that the production of agriculture must be increased and for that increase if small bits of agricultural land are scattered here and there, it hampers the improvement and naturally it comes in the way of the complete and full utilisation of agricultural lands. These aims were there when the Bill was originally brought up in Bombay Assembly and this is one of the Bill which must be considered along with the other Bills for land improvement that is, land reforms Bill, agricuitural pests and diseases supply of fertilisers and good seeds scheme, etc. All these things must be before our eyes when we consider this Bill. This is the part and parcel of that big programme for utilisation of man power in the rural areas for increasing agricultural produce and give employment to the rest of the people. At persent simply because in these agricultural families in villages there is some land, everybody sticks to it and no body gets full employment nor can they service on the income of the small bits of these lands. With this view, the joint Select Committee ought to have examined all the provisions and then recommend the amendments in the original Bill. But it appears they have neglected these basic principles and some how they have brought about some sort of compromise between various members and that appears to be reason why the main object has been practically neglected by the joint Select Committee. That is the very purpose for which the prevention of fragmentation and consolidation is aimed at. Some of our members choose to say that this Bill is for big landlords. But they must remember that there is ceiling

on the holding of agricultural land. When they have consented for the ceiling they cannot say that this Bill is for the benefit of the larger interests. Regarding fragmentation there is a great criticism and I am also not satisfied with what is defined here in clause 3. In the schedule there appears to be a lot of confusion in defining various classes of land. In Bombay Karnatak fragmentation and consolidation of holdings is enforced and it appears they have divided the land into two categories, wet and dry lands. Wet land area in our part is one acre and dry land is 4 acres. Below that it becomes a fragment.

4-30 P.M.

According to the schedule attached to this, Bill I do not think the Village Officers who are to make these entries will understand the implications of this schedule at all. They are persons who have passed only Vernacular Final and if this complicated measure is placed before them. I do not think they will appreciate it or can follow the trend of the law. If we look at the schedule, we find that dry land and garden land have been equated. I do not understand the intention of this equation. For example, in our Athni Taluka where the rainfall is less than 25 inches per year, if there are no rains then it is a scarcity area. Therefore, 4 acres can be kept for the dry land. But there are patches amongst this dry land where they can get sufficient water and if they sink a well there they can grow sugarcane, grapes and betel leaves. The per acre income in these garden lands is much more that we can get in the first class land defined in Class I and with lesser expenditure and lesser efforts. So, to equate dry land with garden land is fallacious. There must be a distinction between dry land and garden land. Why this equation has been made is very difficulty to understand. Perhaps Mr. M. R. Patil who was a member of this Joint Select Committee will be able to explain. My submission is that a distinction ought to be made between dry land and garden land. When the original survey was introduced in this country especially in our parts, this distinction between garden land, dry land and wet land was made. Garden land is always very heavily taxed. I do not know why in our present Act a gobye is given to this very important distinction. My submission is that this equation is not proper ; on the contrary, garden land must be equated with first-class land.

There is one more point to which I should like to refer and it is Clause 3 which gives the definition of standard area and fragment. Fragment must have relation to the small holding in our Land Reforms Act. Our understanding of ' a proper holding ' was that a family must be able to get work and also must be able to maintain itself on the extent of that particular piece of land. Upto that it is called a small holding. If the extent of land goes below that, then it must be treated as a fragment. Otherwise, there is no sense in saying that we want to consolidate the holdings. The whole purpose of this Bill is to consolidate the holdings and if we do not fix up a fragment in relation to the Land Reforms Bill

(SRI V. S. PATIL)

and if this is to be treated as a separate entity then there will be great confusion.

Then, I should like to refer to clause 47. I think that some of our Bombay Karnatak members must have been there in the Joint Select Committee. That is why it appears that they have proposed the validation of the illegal transactions that have taken place from 1947 till this Bill comes into force. In 1947, our prevention of Fragementation and Consolidation of Holdings Act was passed in Bombay and made applicable. Since then, several people have alienated their properties in contravention of that Act knowingly and if we pass this clause it means legalising the illegal acts done by those persons. I do not think we come here to legalise the acts, illegally done by those who have infringed the law. If we are to rectify them, I do not think there will be any sense in passing any law at all. Clause 39 says that transfers or partitions of any land contrary to the provisions of this Act shall be void. This is the very wording that were there in the Bombay Act and we are giving licence to those who infringes these provisions by taking some nominal fee. That is not proper and so far as enforcement of our laws is concerned, this will be a very bad precedent to encourage those who commit illegal acts or those who defy the law.

Similarly, I do agree with the comments made by Sri Suryanarayana Rao under clause 5. Why should the Government take the amount? That is not known to us. This is a rather strange provision made in the Bill. I should like to suggest that at the most Government may charge for the trouble given to the Tahsildar for holding that inquiry, say 5 per cent or 10 per cent of the amount deposited may be forfeited to the Government and the rest should be handed over to the person who is entitled, either the seller or the purchaser. If the purchaser is not at fault then it should be returned to him. If he is really in fault, then it should be handed over to the person whose land was to be sold, but Government should not have an eye on the properties belonging to others. My submission is that we must forfeit only what is required for our services and not for the faults of others.

With these remarks, I submit the Bill may be thoroughly considered and after giving due consideration to the comments made by this side of the House, the Bill may be passed.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯ 2-3 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಹಿತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಹರಿದು ಹಂಚುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹರಿದು ಹಂಚಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನಾದರೂ ಶಾಸನ ಕಡತಕ್ಕೇರಿದರೆ ಇದರಿಂದ

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ಎರೆಹೊಲದಲ್ಲಿಷ್ಟು ಸಾರಿಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿಷ್ಟು ಎಂತ ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅವು ಆ ಹಕ್ಕುದಾರರಿಗೇ ಸೇರುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬನಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೂಲಿನಾಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವನ ಜೀವನಕ್ಕೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಲಾಟ್ರಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದ ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಾಚಾರ, ದುರಾಚಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಜನರನ್ನೆಷ್ಟು ಕೆಡಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ಕೆಡಿಸಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಇದು ಲಾಗು ಆಗಬಹುದೇ ವಿನಾ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ಏನಾಗುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅದರಲ್ಲಾದರೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಗಳ ಹಿಸ್ಸೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

MR. SPEAKER.—I never said that this House has no right to reject the Report. Rule 77 lays down the procedure.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕಾಲವಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ನಾನು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರಂಥವರೇ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಅವರು ಒಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದಂಥ ಕೆಲವು ಕಲಂಗಳಿವೆ. ಕ್ಲಾಜ್ (3)ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ 6 ಮತ್ತು 7 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 3 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ತೋಟ ಒಂದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ತಾಶೀಲ್ದಾರನಿಗೆ 4 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತರೀ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಅಂದರೇನೆಂಬುದನ್ನು ಡಿಟರ್ಮಿನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ—ಏತದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಪಿಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗಳು ತರೀ ಭೂಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಡಕಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕ್ಲಾಜ್ (7)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮನಾಗಿ 4 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಗ್ರೋವೋರ್ ಫುಡ್ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು, ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ಜಮೀನಿಗೂ ಸಹಾ ಆಧಾರ ವಗೈರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಮಂಜೂರುಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಅಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

'ಎ' ಎನ್ನುವವನು 'ಬ'ಗೆ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. 'ಬ' ಎನ್ನುವವನು 'ಸಿ'ಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಇರುವ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? Are you really doing service to the people. Are you really bringing this piece of legislation for a family holding ?

ಇದರಿಂದ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ, ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮುಂತಾದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ 133 ಜನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಇರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವು ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಗನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀವಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಉಳಿದವರು ಬೀದಿಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಓದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಹೋಗಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಓದದೇ ಇರುವ ನನ್ನಂಥ ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಯ ಪಾಡೇನು ? ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಉಳಿದವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಕಬೇಕು, ಅವರ ಪಾಡೇನು ? ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಡಿ, ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಿಮಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಯಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗಪ್ಪಆಳ್ವಾರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಡಾಕ್ಟರ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು, ನೀವು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ 40 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Clause 12 (3) is like this :

Scheme to provide for compensation :

"When a holding of greater market value than that of his original holding is allotted to an owner, the State Government may grant a loan to him to the extent of the amount of compensation he has to pay under sub-section (1) the loan being made repayable with such interest and in such annual instalments as may be prescribed".

ಇದು ಏತಕ್ಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರು ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ರೈತರುಗಳಿಂದ. ರೈತರನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ ಹಣಸೇ

ಮರದಡಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು, ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ, ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತವೆ, ಸಾವುಕಾರನಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕನಸು ಕಂಡನಂತೆ, ಅದರಂತೆ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಕೆರೆ, ಕುಂಟೆ, ನದಿ, ಕೊಳದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜಮೀನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಮೃತಮಹಲ್‌ಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೂ ಸಹ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಸಹ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜಸ್ವ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೂ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಐ. ಎ ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆಂದು, ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ರೈತರಿಂದಲೇ ಹಣ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಾಗ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 4ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡೋಣ. ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಹಳ ದೂರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ, ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕೌಂಟರ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ 7 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಬ್ಬನು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಜೀವನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಿಧಾನಸೌಧದ ಬಳಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಕ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನನ್ನು ಅಂಗಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಬಿಡದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಸಿಗದಿದ್ದವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

5-00 P.M.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರದೇ ಇದ್ದರೆರಾ ಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಾವು ಕಾನೂನನ್ನು ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ: ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಂತಹವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಗುರಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕಮಿಟಿಯವರು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ತತ್ವದ ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇವರು ಸುಮ್ಮನೆಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಏನೋ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ರಚನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾವು ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇವರು ಮಾಡಬಾರದು. ಇವರಿಗೆ whether there is enough thought ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Enough thoughtಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಸಂಶಯಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ; ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸ ಗಳಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾವು ತಂದುದಲ್ಲ. ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ತಂದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ 47 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. 1947 ರಿಂದ ಸುಮಾರು 19-20 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತಗಳು ಆದುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಕಠಿಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾತ್ರ ತಂದದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೂನಿಫಾರಂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಯಾವುದೆಂದರೆ Uniformity of legislation in Karnatak. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವಾಗ ಅದರ aims and objects ಎಲ್ಲವೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. Prevention of Fragmentation and consolidation of holdings. ಈಗಿರುವ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. The fundamental point is, nobody will lose land by consolidation. That is the fundamental thing which one should not forget. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಕಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ತುಕಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಯಾರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಫ್ರ್ಯಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರೋಸೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ತುಕಡಿ ಯಷ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ತುಕಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ. ಮೊದಲೇ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ನಿಗೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂತಹ ತುಕಡಿಗಳು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನು. ಈಗಿರುವ ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಅದು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಹುದು. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸುಪೀರಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರು ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ತುಕಡಿ ಹೋದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ತುಕಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆ ತುಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಂಚಾಯತಿದಾರರಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಕ್ಲಾಜು (11) (2) (ಬಿ) ಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೂ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿದೆ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಅವನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಕಡಿ ಇದೆ; ಅದು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರದು ಒಂದು ತುಕಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೂರು ಎಕರೆಗಳೂ ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆ ಮೂರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಈ ಮೂರು ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಮೊದಲು ಬಂದಾಗ ನಮಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಾವು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ ದಿಂದ ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಮಾರ್ಕ್‌ಮಾಡಿ ಮೂರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಗತಿಯನ್ನು ನಾಳೆಯೇ ಮಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬಹುದು. This much is certain that under the consolidation process, nobody will lose the land. I am prepared to prove it tomorrow and my officers are prepared to explain to you.

SRI K. P. REVANNASIDDAPPA (Tiptur).—Youy ourself will prove or your Officers ?

SRI M. V. KRISHNAPPA.—I myself will do it. If I am not capable of proving it, there is nothing wrong in taking the help of my Officers.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಎಕರೇಜ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

SRI M. V. KRISHNAPPA.—I have got 3 acres of land and it is spread out in 3 places. Under the process, I will be given 3 acres in one place. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರದು ಯಾರದೋ ತೆಗೆದು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನದು ಎಲ್ಲೋ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಅದೊಂದು ತುಕಡಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾಗ್ಮೆಂಟ್ ಇಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಅನುಸರಿಸೋಣ ಎಂದು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ವಿಭಜನಾಮಿತಿ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 7ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಭೂಮಿ 4 ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡ ಮತ್ತು ಸಿರಾ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 7ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಭೂಮಿಗೆ 2 ಆಣೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಅಂಡರ್ ಅದರ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ್ ಸೋರ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದೆ. 3ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಭೂಮಿ 4ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಭೂಮಿ ಗಳು ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಅಂಡರ್ ಅದರ್ ಸೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಜ್ಞಾನವಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುದು. ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕಠಿಣತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಇದನ್ನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ನಿಗೂ ನಾವು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯೂನಿಫಾರಂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇಸಲ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಹಣವೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. Taluk by taluk ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಜ್ ಬೈ ಸ್ಟೇಜ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡೋಣ. We are going to bring amendments in the course of some months if we realise that it affects the large number of people. Certainly we will do that. It is better we can get ourselves acquainted with all the clauses. Therefore, let us hold classes for this purpose and get things clarified there, so that everybody gets himself acquainted with everything.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—Point of order, Sir. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹೇಗೇ ? ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಮಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವೇನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. Speaker.—The point of order has been raised by the Hon'ble Member Sri K. P. Revannasiddappa. He should have bestowed greater thought before he raised it. The House is not concerned with the holding of any class. If the facilities are offered by the Hon'ble Minister to the members to understand the complicated question, that does not yield to a raising of a point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದರೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ? ಬರೀ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಲಿಯವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಬದಿಗೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೂನಿಫಾರಂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತರಬೇಕೆಂಬ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಲ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಸಿದ್ಧ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ಬೇರೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮೊದಲು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Mr. Speaker.—This Bill was considered by the House in great deal before it was referred to a Joint Select Committee mentioning the names of members of this House and inviting the other House to suggest the names of its members to represent on the committee. When detailed discussion

took place, I have no doubt that the members of the House were aware from the statement of objects and reasons, it is found that main features of the Bill are :

" (1) A plot of land of less extent than appropriate standard area which is not profitable for cultivation is considered a fragment,

(2) Future fragmentation of lands is prevented,

(3) Every holder will be given a compact area equivalent in value to what he held before in the scattered fields,

(4) Transfers or partitions which would result in creation of a fragment are prohibited.'

This is not with retrospective effect, but for the future. During the consolidation proceedings, nobody will become landless.

We have lived through the Bill till it went to the Select Committee and came back with a report. Never was this point raised earlier. Some thing suggests itself to some Members, forgetting all that took place on prior occasions and implications of what took place, namely, by implication that the principle has been accepted by the House and then it is sent to the Select Committee for detailed consideration with such modification as it feels. The scope for debate is with regard to the suggestions that have been made. I do not want to prevent debate if there was really a lacuna so that there may not be any difficulty in future. During the consolidation proceedings nobody will become landless, however small the holding may be, and big holders will not get enlarged holdings. The owner of a frangment can transfer such fragment to owners of contiguous survey numbers on payment of compensation to be determined by the Deputy Commissioner. If the contiguous owner refuses to take it, he can transfer it to the State. This principle is enunciated in the Statement of Objects and Reasons also.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ? ಒಂದು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅಲ್ಲಿ 20 ಜನ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. 20 ಜನರ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, 20 ಜನರೂ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಮಿನಿಮಂ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಬಾಕಿಯದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಂಥ ಜನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂರ್ತಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಂದ ಕಿತ್ತು ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

MR. SPEAKER.—Whatever is taken from somewhere is added and an equivalent area will be given.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is something like this : there are three people holding three acres. On consolidation proceedings, taking place, all these three people will have to be provided with five acres.

MR. SPEAKER.—Are we dealing with Leelavathi Ganitha or Bhasker Ganitha ? Where were the members when it was referred to the Select Committee ? Why did they not object to it then ? I will put it to the vote of the House. The question is :

"That the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES.

MR. SPEAKER.—Now there are no amendments suggested. I was hearing all the lengthy criticism without being supported by any suggestion of an amendment. If the member had thought that it is so bad, would I not be right in expecting one amendment from him ? will now put the clauses to vote. The question is :

"That clauses 2 to 30, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 30, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSE 31

MR. SPEAKER.—Clause 31. There is an amendment.

SRI H. R. KESHAVA MURTHY.—I beg to move :

"That at page 36, in line five between the words 'upon' and 'and' the words 'the land between sun rise and sun set' shall be inserted."

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

"That at page 36, in line five between the words 'upon' and 'and' the words 'the land between sun rise and sun set' shall be inserted."

SRI M. V. KRISHNAPPA.—I do not accept the amendment.

SRI H. R. KESHAVA MURTHY.—I press it.

MR. SPEAKER.—The question is :

"That at page 36, in line five between the words 'upon' and 'and' the words 'the land between sun rise and sun set' shall be inserted."

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—The question is :

" That clause 31 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 31 was added to the Bill.

MR. SPEAKER.—The question is :

" That clauses 32 to 48, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 32 to 48, both inclusive, were added to the Bill.

SCHEDULE.

MR. SPEAKER.—There is an amendment by Sri H. R. Keshava Murthy.

SRI H. R. KESHAVA MURTHY.—I beg to move :

" That at pages 42 and 43 in column 3 of the Schedule for the words :—

1.	One-half acre	..	the Words	..	Ten guntas
2.	Two-thirds acre	..	,,	..	Fifteen guntas
3.	Five-sixth acre	..	,,	..	Twenty guntas
4.	One acre	..	,,	..	Twenty-five guntas
5.	Two acres	..	,,	..	Thirty guntas
6.	Three acres	..	,,	..	Thirty-five guntas
7.	Four acres	..	,,	..	One acre

shall be substituted."

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

" That at pages 42 and 43 in column 3 of the Schedule for the words :—

1. One-half acre the words ten guntas
2. Two-thirds acre the words fifteen guntas
3. Five-sixth acre the words twenty guntas
4. One acre the words twenty-five guntas
5. Two acres the words thirty guntas
6. Three acres the words thirty-five guntas
7. Four acres the words one acre

shall be substituted.''

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ.........

MR. SPEAKER.—Where do personalities come here ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಇಂತಹ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ರೈತರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕುಠಾರಪ್ರಾಯರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ 3ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ 10 ಗುಂಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನ ಬೆಲೆ ಏನು ಇದೆ? ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಏನು ಇದೆ? ಅದನ್ನು ಇವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಮೀನಿಗೆ ಒತ್ತಡ ಎಷ್ಟು ಇದೆ? ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲಿನ ಸೀರಿಯಲ್ ನಂಬರು (1)ರಲ್ಲಿ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ 10 ಗುಂಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇರೀತಿ ಪ್ಯಾಡಿಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ 15 ಗುಂಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಅದೇ ಗುಂಟೆಗೆ ಬದಲು 2/3 ಎಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು 15 ಗುಂಟೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ 3ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದರೆ, wet land or garden land other than first or Second Class land possessing facilities for irrigation from Tanks ಇದಕ್ಕೆ 5/6 ಎಕರೆ ಇಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೆರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ, 40 ಪಲ್ಲ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ 20 ಗುಂಟೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ರೈತನನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಈ 20 ಗುಂಟೆಯನ್ನು ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಒಬ್ಬನು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಇಂತಹದನ್ನು ಸೀಸ್ ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ! ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೂ, 20–20 ಎಂದು ಹಂಚಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಲ್ಲನು. 20 ಗುಂಟೆಯೊಳಗೆ, ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನಾನು ಆದ್ದರಿಂದ 5/6 ಎಕರೆಗೆ 20 ಗುಂಟಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25 ಗುಂಟಾಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 30 ಅಂಗುಲ ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ ತೋಟಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ರೈತರ ಪಾಡೇನು! ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಅಡಿಕೆ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ 15 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನ ಕೂಡ ಎರಡು ಎಕರೆ ತೋಟವಿರುವವರು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 30 ಗುಂಟೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರಸಿನಕೆರೆ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಾಧಾರಣ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳಬಹುದು. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಂದು ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The member is questioning the very principles of the Bill. But this Bill is reported by the Joint Select Committee. I have given the fullest time to the member when the Bill had come up for the first reading.

SRI H. R. KESHAVA MURTHY.—Even now the Hon'ble Minister has not given attention to the popular feelings. He does not want to budge an inch from the decision of the Ruling Party. ಆದ್ದರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಲೀಗಲ್ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ತುರುವೆಕೆರೆ 25 ಇಂಚಿನೊಳಗೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಲೀಗಲ್ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜನರಿಗೆ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ತುರುವಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 40 ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರ.

* * *

SRI H. R. KESHAVA MURTHY.—I want to press the amendment, Sir.

MR. SPEAKER.—I will put the amendment of Sri Keshava Murthy to the vote of the House. The question is :

" That on page 42 and 43 in column 3 of the schedule for the words :

1.	half an acre	..	10 guntas
2.	2/3 of an acre	..	15 guntas
3.	5/6 of an acre	..	20 guntas
4.	1 acre	..	25 guntas
5.	3 acres	..	30 guntas
6.	3 acres	..	35 guntas
7.	4 acres	..	1 acre.

shall be substituted : "

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—The question is :

" That the schedule stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The schedule was added to the Bill.

CLAUSE 1, TITLE AND PREAMBLE.

MR. SPEAKER.—The question is :

" That clause 1, the title and the preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the title and the preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

SRI M. V. KRISHNAPPA.—Sir, I beg to move :

" That the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964, as reported by the Joint Select Committee be passed."

MR. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Bill, 1964, as reported by the Joint Select Committee, be passed."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—There is the next Bill.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—We can take it up on the next day, Sir.

SRI R. M. PATIL.—Along with this, we can take up the other Bills on Monday.

MR. SPEAKER.—The House stands adjourned to meet again at 8-30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Forty Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 30th July 1966.